

D R E P T U L

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

REDACTORI: PAUL NEGULESCU, DEM. NEGULESCU, AL. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU, G. C. CRISTESCU.

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA STRADA DOAMNEI, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R :

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ.— *Inalta Curte de casațiune și justiție, secțiunea I:* Ministerul de războiu cu N. C. Papanicolau.

Curtea de apel din București, secțiunea I: Societatea farmaciștilor din România cu Ministerul de interne.

Curtea de apel din Galați, secțiunea I: Avocatul Leon Butter și alții cu consiliul de disciplină al corpului de avocați din județul Constanța.

Tribunulul județului Putna, secțiunea I: Preotul Nicoară Enache cu societatea forestieră «Anonima Română».

JURISPRUDENȚA STRĂINĂ.— *Observație de d-l D. Alexandresco.*

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I.

Audiența dela 30 Octombrie 1909

Președinta d-lui G. N. Bagdat, prim-președinte

Ministerul de războiu cu N. C. Papanicolau

PROBE. — ADMINISTRAREA LOR ÎN JUSTIȚIE. — ȚINEREA ÎN CAUZĂ A MANDANTULUI ȘI A MANDATARULUI. — INTERES VĂDIT. ADMINISTRATIUNEA ARMATEI.—COMANDANȚI DE REGIMENTE.—PREPUȘI AI MINISTERULUI DE RĂZBOIU. OBLIGAȚIUNE.—NEEXECUTARE.—CULPĂ.—INSTANȚĂ DE FOND.—APRECIERE SUVERANĂ.

1° Ordecâteori este un interes vădit pentru administrarea probelor, reclamantul poate ține în cauză atât pe mandant cât și pe mandatar.

2° Comandanții de regimente, neavând o personalitate juridică conform legii de administrare a armatei, rezultă că decâteori ei sunt în culpă prin nerespectarea condițiunilor unui contract, acțiunea trebuie îndreptată în contra Ministerului de războiu, întrucât comandanții regimentelor nu sunt decât prepușii săi.

3° Instanța de fond este suverană să constate

care din părțile contractante este în culpă pentru neexecutarea contractului, fără ca decizia sa în această privință să fie supusă controlului Curței de casație.

No. 407.— Respins, ca nefondat, recursul făcut de Ministerul de războiu contra sentinței tribunalului Covurlui, secția I, cu No. 186 din 1908, dată în proces cu N. C. Papanicolau și colonel Ioan Deșliu.

S'au ascultat: d-l avocat N. I. Ștefănescu, în dezvoltarea motivelor de casare; d-l avocat C. G. Popescu (Galați), în combateri; lipsind intimatul colonel I. Deșliu.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului I de casare:

1. Violarea art. 58, 57 și 75 din procedura civilă și art. 1 din legea asupra administrației armatei și organizarea Ministerului de războiu.

«Regimentele sunt elemente tactice și de administrație ale puterii armate și nu au personalitate juridică. Ca toate instituțiile militare, ele fac parte din administrația Statului, reprezentată legalmente numai de ministerul de războiu, care singur este răspunzător. Prin urmare, comandanții de regimente nu pot figura în justiție nici ca reclamanți, nici ca părți.

«In acțiunea introductivă, d-l N. C. Papanicolau a chemat în judecată atât pe colonelul I. C. Deșliu, în calitate de comandant al regimentului, ca parte contractantă, cât și pe Ministerul de războiu, ca comitent.

«Am ridicat excepțiunea de necompetență, pe baza art. 67 și 75 din procedura civilă, arătând că în cauză fiind de fapt și de drept numai un singur părât, Ministerul de războiu, de oarece colonelul Deșliu nu poate figura în instanță ca comandant de regiment, regimentul nefiind o persoană juridică, acțiunea este de competența instanței unde părâtul, Ministerul de războiu, își are reședința, în cauză fiind o acțiune personală, cum prevede art. 58 și 75 alin. 1.

«Prima instanță ne-a respins excepțiunea pentru cuvântul că în cauză este vorba de culpa regimentului, și a scos din cauză pe Ministerul de războiu, adevăratul părât, menținând numai pe colonelul Deșliu, ca comandant de regiment, iar nu personal.

«In apel, am ridicat din nou această excepțiune de necompetență și am cerut scoaterea din cauză a comandantului de regiment, care nu era chemat personal, însă tribunalul Covurlui a men-

ținut în cauză atât pe colonelul Deșliu, cât și pe Minister, iar condamnarea o pune numai în sarcina Ministerului».

Având în vedere că prin sentința supusă recursului, tribunalul a admis în parte acțiunea intentată de intimatul N. C. Papanicolau și a condamnat pe Ministerul de război să-i restituie bonul creditului județean și comunal 5 % sub No. 1039, sau să-i plătească valoarea lui de 1000 lei, pentru motivul că colonelul I. Deșliu, comandantul regimentului Siret No. 11, ca mandatar al Ministerului de război, este în culpă pentru neexecutarea contractului, prin care dânsul s'a obligat să dea orchestra regimentului să cânte la berăria și grădina ce ținea în antrepriză N. C. Papanicolau, în schimbul unei plăți serale de 25 lei și pentru executarea cărui contract acesta a depus ca garanție bonul în chestiune;

Considerând că, în asemenea împrejurări de fapt stabilite de instanța de fond, intimatul N. C. Papanicolau are interes să pună în cauză pe colonelul I. Deșliu, cu care a contractat, în calitate de comandant al regimentului Siret No. 11, mandatar al Ministerului de război, pentru că numai prin recunoașterile și mărturisirile colonelului Deșliu poate să stabilească împrejurările privitoare la executarea contractului care ar constitui în culpă pe comandantul regimentului, culpă ce a servit de temeiul acestei acțiuni a intimatului în restituirea garanției;

Considerând că hotărând astfel și respingând cererea de a se scoate din proces comandantul regimentului, în scop d'a se declina competența tribunalului Covurlui și a trimite procesul în judecata tribunalului de Ilfov, unde este sediul administrației Ministerului de război, tribunalul Covurlui, prin sentința adusă în recurs, nu a violat întru nimic articolele de lege citate în motivul de casare, de oarece tribunalul nu a pronunțat vre-o condamnățiune în contra regimentului Siret care, conform legii de administrare a armatei, nu are o personalitate juridică, ci numai a menținut în instanță pe comandantul aceluși regiment, în interesul vădit al reclamantului, ca să poată dovedi că nu din culpa sa nu s'a executat contractul, și că prin urmare are dreptul la restituirea garanției care face obiectul acțiunii sale;

Că, de aceea, motivul de casare este nefondat.

Asupra motivului II de casare:

«Violația art. 123 din procedura civilă și a art. 1068, 1079 și 1081 din codul civil și nemotivare.

«Tribunalul Covurlui, secț. I, ca instanță de apel, în sentința sa No. 189 din 1908, nu arată punctele de fapt trase din dezbaterile urmate în fața sa, ci toate considerentele și-le întemeiază pe faptele ce rezultă din cartea de judecată apelată, pe care dar o consideră ca un contract între părți, deși părțile i-au prezentat contractul pe baza căruia se judecă, după cum se constată din însăși acțiunea introductivă.

«Contractul prevede, în art. 5, că garanția de 1000 lei va rămâne regimentului (Statului), când antreprenorul muzicii, N. C. Papanicolau, ar contraveni condițiilor din contract.

«Or, una și cea mai principală condițiune a contractului (art. 1)

eră ca în fiecare seară, antreprenorul să verse în mâna subșefului de muzică câte 25 lei.

«Prima și a doua instanță constată că N. C. Papanicolau a recunoscut că nu a făcut această plată patru zile, fapt care a motivat netrimiteria muzicii, și că a primit adresa regimentului, prin care a fost vestit că nu i se mai trimite muzica și că i se reține garanția».

«Legea, prin art. 1068 din codul civil, dispune că creditorul are facultatea de a cere dela debitorul care nu s'a executat la timp, fie să îndeplinească clauza penală, fie să îndeplinească obligațiunea principală.

«Prin urmare, față cu această facultate, tribunalul a făcut o rea aplicare a art. 1079 și 1081 din codul civil, când ne impută lipsa unei puneri în întârziere, căci faptul neplății la patru seri muzicale a fost recunoscut în fața instanței».

Considerând că tribunalul, întemeindu-se pe actele și împrejurările cauzei, stabilește în fapt că comandantul regimentului este în culpă pentru neexecutarea contractului; iar nu N. C. Papanicolau, astfel că acesta este în drept să ceară restituirea bonului depus de dânsul ca garanție pentru respectarea condițiilor din contract;

Considerând că instanța de fond este suverană să constate care din părțile contractante este în culpă pentru neexecutarea contractului, fără ca decizia sa în această privință să fie supusă controlului Curței de casație;

Că constatarea instanței de fond că contractul nu s'a executat din culpa comandantului regimentului Siret, dă dreptul lui N. C. Papanicolau să ceară restituirea garanției sale, căci această garanție ar fi servit ca despăgubire numai în cazul când Papanicolau ar fi fost în culpă pentru neexecutarea contractului, ceea ce nu este cazul în speță;

Că, prin urmare, motivul de casare este nefondat, de oarece în speță nu este vorba de daune rezultând din neexecutarea contractului, pentru care legea cere o punere în întârziere.

Asupra motivului III de casare:

«Violația și rea interpretare dată art. 1201 din codul civil.

«Legea dă dreptul numai părții în privința căreia angajamentul nu s'a executat, să aleagă între a cere justiției, fie executarea, fie rezilierea. Or, în speță, s'a recunoscut și constatat în fapt că N. C. Papanicolau n'a vărsat patru seri consecutive taxa zilnică a muzicii, așa că, din momentul ce el nu și-a executat obligațiunea, nici noi nu mai eram ținuți a o executa pe a noastră, ceea ce este natural, logic, și mai ales prudent.

Faptul că, posterior acestei întârzieri de plată, a făcut ofertă reală și somațiune, nu putea șterge culpa primordială a neexecutării contractului, ci, cel mult, s'ar fi scutit de daunele ce ne-au cauzat prin neținerea muzicii angajate din cauza relei sale intențiuni de a-și micșora garanția cu acoperirea dintr'ansa a plăților ce eră dator a face zilnic.

«Prin urmare, este violat și rău interpretat art. 1021 din codul civil, când tribunalul a respins cererea noastră de reziliere, deși însuși constată că în adevăr plata nu s'a făcut în termenul cuvenit».

Considerând că tribunalul constată că timpul determinat de părțile în proces, înăuntrul căruia putea să fie executat contractul, a trecut, iar azi nu se mai poate executa;

Considerând că, în asemenea împrejurări, cererea de

reziliere este fără interes, astfel că și tribunalul, când a respins-o ca atare, nu a violat întru nimic art. 1021 din codul civil, după cum se susține prin primul motiv de casare.

Pentru aceste motive, respinge.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 30 Octombrie 1909

Președînța d-lui Oscar N. Nicolescu, prim-președinte

Societatea farmaciștilor din România cu Ministerul de interne

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — SEPARAȚIUNEA PUTERILOR. — ACTE ADMINISTRATIVE. — INSTANȚĂ COMPETENTĂ A LE ANULA. — INSTANȚE ORDINARE. — NECOMPETENȚĂ.

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — SEPARAȚIUNEA PUTERILOR. — ACTE ADMINISTRATIVE. — DREPTURI PATRIMONIALE. — DAUNE. — ACORDAREA LOR DE INSTANȚELE ORDINARE.

MONOPOLUL FARMACILOR. — STAT. — VÂNZARE DE MEDICAMENTE. — AUTORIZAȚIE DATĂ UNEI ȘCOALE SAU SPITAL. — CONDIȚIUNI. — VALIDITATE.

1° Principiul separațiunei puterilor din Stat, principiu stabilit prin Constituțiune, nu permite puterii judecătorești a anula actele administrative sau a obliga pe puterea executivă a anula o autorizație dată.

2° Dacă legiuitorul din 1905, prin înființarea contenciosului administrativ, a găsit de cuviință a conferi puterii judecătorești, în anume cazuri specificate, dreptul de a anula actele puterii executive, acest drept excepțional nu se poate exercita decât în condițiunile limitativ determinate, și numai de instanța judecătorească căreia i s'a dat prin lege competența de a examina acele acte; așa că instanțele ordinare judecătorești rămân necompetente a statua asupra acestui fel de pretenții.

3° Dacă principiul separațiunii puterilor se opune ca puterea judecătorească să anuleze actele puterii executive, nici un principiu nu se opune ca justiția să examineze faptele puterii executive ce se pretind ilegale sau abuzive, și cari sunt de natură a fi adus vreo jignire în dreptul patrimonial al unei persoane, spre a stabili dacă aceste fapte au avut loc și dacă ele au fost executate cu violarea vreunui principiu de drept spre a stabili daunele cuvenite.

4° Dacă, în schimbul condițiunilor de capacitate, de examen și alte obligațiuni impuse farmaciștilor spre a li se permite practica farmaciei, li s'a acordat prin lege monopolul de a vinde medicamente, monopol ce are aplicația sa față de orice persoană străină de farmacie și care nu a trecut examenul

cerut de lege, din aceasta nu se poate deduce că Statul și-a impus și lui obligația de a nu putea, când ar crede de cuviință că interesele științei sau nevoile populațiunei sărace o cere, să permită unei școale sau spital distribuirea gratis sau vânzarea în cost a medicamentelor, fără vre-un scop de concurență sau comerț.

No. 64. — Societatea farmaciștilor din România și Ministerul de interne, au făcut apel în contra sentinței tribunalului comercial Ilfov, No. 208 din 1909.

S'au ascultat: d-l avocat G. Danielopol, din partea Statului, în desvoltarea incidentului de nulitate apelului făcut de societatea farmaciștilor; d-l avocat Max Gaster, în combateri.

Curtea,

Asupra incidentului ridicat de Ministerul de interne, prin avocatul său:

Având în vedere că Ministerul a primit judecata cu societatea farmaciștilor și a pus, la prima instanță, concluziuni în fond, deși petițiunea de introducere a acțiunei s'a semnat de d-l avocat M. Gaster, în baza procurii dată d-sale de D. Nicolau, ca președinte al societăței farmaciștilor din România;

Având în vedere că petițiunea de apel este semnată de d-l avocat M. Gaster, în baza aceleiaș procuri cu care a intentat acțiunea;

Considerând că, întrucât Ministerul de interne, căruia îi incumbă dovada, nu probează cu nimic că D. Nicolau a încetat de a mai fi președintele societăței farmaciștilor, incidentul este nefondat și urmează a fi respins.

Pentru aceste motive, în majoritate, respinge incidentul¹⁾.

În fond:

Având în vedere apelurile făcute de societatea farmaciștilor din România și de Ministerul de interne în contra sentinței No. 208 din 1909, a tribunalului Ilfov, secția comercială;

Având în vedere că prin acțiunea sa, societatea farmaciștilor cere ca Ministerul de interne să fie obligat a revoca autorizarea dată de serviciul sanitar școalei veterinare din București, de a vinde cu o reducere de 50% medicamente celor ce se prezintă cu animale bolnave la consultațiile gratuite, sau dacă nu va voi Ministerul, să se anuleze de judecată această autorizare, și în orice caz a-i se acorda 10.000 lei daune, plus 50 lei pe fie care zi până la revocarea sus zisei autorizări;

Având în vedere că tribunalul prin sentința apelată respingând primele capete de cerere, a obligat însă pe

1) D-nii consilieri G. Flășilen și I. Stămbulescu au fost de opinie că incidentul de față nu constituie o excepțiune de nulitate a unui act de procedură, ci o excepțiune peremptorie de fond, și deci poate fi propusă chiar după ce procesul s'a pledat în fond.

Ministerul de interne a plăti societății farmaciștilor suma de 500 lei ca daune morale;

Având în vedere că, din actele și concluzile orale și scrise depuse de părți atât la prima instanță cât și la Curte, rezultă următoarele:

Pe lângă școala superioară de medicină veterinară din București există de mulți ani o farmacie, care în urma intervenției directorului ei, a fost autorizată de serviciul sanitar superior, prin adresa cu No. 8566 din 9 Aprilie 1908, a vinde persoanelor ce se prezintă la consultațiunile gratuite cu animale bolnave, medicamente cu o reducere de 50 %; fapt care a dat naștere la protestări din partea societății farmaciștilor, și apoi procesului de față;

Având în vedere că societatea farmaciștilor recunoscută ca persoană morală prin legea din 10 Aprilie 1904, are de prin statutele sale art. 3 al. a menirea de a apăra interesele profesionale ale farmaciștilor, și ca atare, are cădere a intentă acțiuni ce ar avea de scop a apăra interesele morale sau materiale ale farmaciștilor vătămate de ori-cine;

Având în vedere că societatea farmaciștilor pretinde că autorizarea dată de consiliul sanitar școalei veterinare d'a vinde medicamente, și d'a le vinde cu reducere, este ilegală și dată cu încălcarea dispozițiilor articolelor 138 din legea sanitară și 6 din regulamentul taxelor farmaceutice, care texte prevăd că numai farmaciștii concesionați au dreptul a vinde medicamente, și în orice caz nu le poate vinde cu un preț mai mic decât cel fixat; și ca consecință cere anularea acestei autorizații.

În ce privește cererea de a se anula de judecată autorizarea dată de consiliul sanitar școalei veterinare d'a vinde cu preț redus medicamente, sau d'a se obliga Ministerul de interne care reprezintă pe consiliul sanitar a retrage sus zisa autorizațiune;

Considerând că principiul separațiunii puterilor din stat, principiu stabilit prin constituțiune, nu permite puterii judecătorești a anula actele administrative sau a obliga pe puterea executivă să retragă o autorizație dată;

Considerând că, dacă legiuitorul din 1905, prin înființarea contenciosului administrativ, a găsit de cuviință a conferi puterii judecătorești în anume cazuri specificate, dreptul de a anula actele puterii executive, acest drept excepțional nu se poate exercita decât în condițiunile limitativ determinate, și numai de instanța judecătorească căreia s'a dat prin lege competența d'a examina acele acte; așa că instanțele ordinare judecătorești rămân necompetente a statua asupra acestui fel de pretenții;

Considerând că, așa fiind, acțiunea societății farmaciștilor, sub această formă îndreptată contra Ministerului de interne, caută a fi respinsă ca neintrând în căderile judecăței a o examina;

Având în vedere însă că societatea farmaciștilor cere,

în orice caz, despăgubiri pentru daunele cauzate prin acel fapt;

Considerând că, dacă principiul separațiunii puterilor se opune ca puterea judecătorească să anuleze actele puterii executive, nici un principiu nu se opune ca justiția să examineze faptele puterii executive ce se pretind ilegale sau abuzive și cari sunt de natură a fi adus vre-o jicnire în dreptul patrimonial, spre a stabili dacă aceste fapte au avut loc, și dacă ele au fost executate cu violarea vre-unui principiu de drept, spre a fixa daunele cuvenite;

Având în vedere că art. 138 din legea sanitară din 1898, prevede că, afară de farmaciștii concesionați, nimeni nu este în drept să vândă medicamente cu amănuntul, așa că societatea farmaciștilor pretinde că Ministerul de interne prin consiliul sanitar autorizând școala veterinară a vinde medicamente, i-a produs, încălcând acest text de lege, daune materiale și morale;

Considerând că principiul care a călăuzit pe legiuitor prin edictarea legilor sanitare a fost interesul sănătății publice;

Că, în acest scop, s'au luat măsuri ca numai Ministerul de interne să autorizeze practicarea medicinei și a farmaciei și să retragă aceste autorizări; că, tot Ministerul de interne și-a rezervat dreptul de a controla, prin serviciul sanitar, farmaciile; că, dacă în schimbul condițiunilor de capacitate, de examen și alte obligațiuni impuse farmaciștilor spre a li se permite practica farmaciei, li s'a acordat prin lege monopolul d'a vinde medicamente, monopol ce are aplicația sa față de orice persoană străină de farmacie și care în plus nu a trecut concursul cerut de lege; din aceasta nu se poate deduce că Statul și-a impus și lui obligația de a nu putea, când ar crede de cuviință că interesele științei sau nevoile populației sărace o cere, să permită fie unei școale sau spital distribuirea gratis sau vânzarea în cost a medicamentelor necesare, nu însă în scop de concurență sau comerț;

Considerând că, ceea ce dovedește că aceasta a fost în intenția legiuitorului, sensul și câmpul de aplicație al dreptului exclusiv al farmaciștilor de a vinde medicamente cu amănuntul, rezultă din circumstanța că, înainte de votarea acestei legi, școala veterinară servea medicamente în schimbul unei plăți pentru animalele bolnave internate în spitalul ei, după cum Eforia dă medicamente gratis bolnavilor săraci, fapte afirmate de Ministerul de interne prin concluziile scrise depuse la prima instanță, și necombătute de societatea farmaciștilor;

Considerând că interpretarea contrarie dată art. 138, ar duce la concluzia că Statul ar fi în imposibilitate, fie în caz de închiderea uneia sau mai multor farmacii, fie în caz de epidemii, a permite prepararea și vânzarea medicamentelor la spitalele sau școlile sale, ceea ce este inadmisibil;

Considerând că, din raportul directorului școalei vete-

rinare, rezultă că autorizarea d'a se vinde medicamentele în cost, s'a cerut, nu în scop de concurență, ci numai în scopul de a se da studenților posibilitatea de a-și complectă studiile lor, urmărind asupra animalelor bolnave efectele medicamentelor ce proprietarii animalelor nu ar fi consimțit a li se administra, dacă prețurile medicamentelor ar fi fost ca la farmacia, aproape îndoit ca prețul de cost;

Considerând, în fine, că, chiar dacă s'ar da art. 138 interpretarea pretinsă de societatea farmaciștilor, încă cererea de daune-interese caută a fi respinsă ca nedovedită;

Considerând, în adevăr, în ce privește daunele materiale, că cu nimic societatea nu a dovedit că li s'au adus farmaciștilor vre-o daună, căci este cert că la consultațiunile gratuite ale școalei veterinare, venind numai oameni lipsiți de mijloace bănești, dacă nu li s'ar fi făcut reducerile de preț la medicamente, și nu s'ar fi stăruit pe lângă ei cu ocazia consultațiilor gratuite date, să-și îngrijească cu metoadele științifice vitele, ei le-ar fi căutat cu mijloacele empirice, și deci nu ar fi cumpărat medicamente dela farmacia; că, dealtfel, această farmacie a școalei nu vinde publicului în general, ci numai la anume ore ale zilei, și numai celor ce vin la consultațiuni gratuite, deci nu poate fi vorba de concurență ori comerț, și, deci, nici de daune;

Considerând că nici daune morale societatea farmaciștilor nu a dovedit că a suferit, căci singur faptul că a permis a se vinde medicamente de o școală, al cărei farmacist desigur că are toate titlurile științifice, dar care numai nu s'a supus la concursul cerut de lege pentru a deschide o farmacie de comerț, nu este suficient a da loc la despăgubiri, cari nu ar putea fi admise decât în caz când aceste medicamente s'ar prepara în mod așa de rău, încât vre-un discredit s'ar resfrânge asupra farmaciștilor în general, lucru ce nici măcar s'a pretins de societatea farmaciștilor;

Considerând că, așa fiind, acțiunea societății farmaciștilor de a li se acorda daune, caută a fi respinsă ca nefondată.

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier I. Stambulescu, respinge apelul societății și admite apelul Statului.

Semnăți: Oscar N. Nicolescu, G. Flășlen, Gh. Raicoviciu, Ar. Alexandrescu.

CURTEA DE APEL DIN GALAȚI

SECȚIUNEA I

Audiența dela 25 Noembrie 1909

Președinta d-lui D. G. Tăzlăoanu, prim-președinte

Avocatul Leon Butter și alții cu consiliul de disciplină al corpului de avocați din județul Constanța.

AVOCAT. — DELICTUL DE CALOMNIE. — CONDMNAȚIUNE. — DACĂ ATRAGE ȘTERGEREA DE PE TABLOU. — LEGEA AVOCAȚILOR DIN 1907.

In urma legii avocaților din 1907, delictul de ca-

lomnie nu mai figurează printre cauzele de nedemnitare cari atrag pentru avocatul condamnat ștergerea de pe tablou.

Curtea,

Având în vedere apelul avocaților Leon Butter, St. Dumitrescu și Andrei Protopopescu, făcut contra deciziunii consiliului pe disciplină al corpului de avocați din județul Constanța, cu No. 9 din 3 Iulie 1907, prin care înscrie în tabloul avocaților din acel județ pe intimatul Dumitru Dimcea;

Având în vedere că apelanții își motivează apelul lor pe faptul că Dumitru Dimcea fiind condamnat în mod definitiv în anul 1900 pentru calomnie, apoi conform art. 2 din legea corpului de avocați dela 1864 și art. 1 și 3 din legea modificatoare dela 1884, și-a pierdut cu dosărâșire dreptul de a mai exercită profesiunea de avocat;

Având în vedere că Dimcea, încă din anul 1875, având mai multe examene de drept, a fost înscris în tabloul avocaților din Vaslui, de aci s'a transferat în baroul avocaților din București, iar de aici a plecat la Constanța; că, în adevăr, în anul 1900, a fost condamnat în mod definitiv pentru calomnie, n'a intervenit însă nici o deciziune a vreunui consiliu de disciplină pentru ștergerea sa din tablou ca fiind condamnat pentru acest fapt, condamnățiune care prin legile avocaților din 1864 și 1884, ridică avocaților dreptul de a mai putea exercită această profesiune. Dela data condamnățiunii și până la legea actuală a avocaților din 1907, Dimcea n'a mai pledat înaintea vreunei instanțe judecătorești, fiind șters din tabloul baroului de București încă din anul 1900, din cauza neplății cotizățiunilor lunare; acum însă a cerut și obținut, prin deciziunea atacată cu apel, reînscriserea sa în baroul de Constanța;

Având în vedere că, deși este adevărat că legile avocaților din 1864 și 1884 ridicau avocatului condamnat pentru calomnie dreptul de a mai pleda, a venit însă legea nouă din 1907, care în considerațiune că avocații sunt deseori expuși, prin însăș profesiunea lor, a fi condamnați pentru un asemenea delict, a șters această incapacitate, așa că astăzi avocatul condamnat pentru calomnie nu mai poate fi împedecat de a pleda înaintea oricărei instanțe judecătorești;

Având în vedere că Dimcea, condamnat definitiv în 1900 pentru calomnie, n'a fost însă șters de pe vre-un tablou — unde a figurat — pentru acest fapt, așa că astăzi el voind să-și continue exercițiul profesiunii sale, nu poate fi împedecat de condamnarea din 1900, întrucât astăzi nu se mai poate trage nici o neapacitate din acea condamnare. Obiecțiunea ce se face că prin deciziunea apelată operându-se o nouă înscriere în tabloul avocaților din Constanța și întrucât Dimcea astăzi nu mai posedă calitatea de a fi înscris, neavând titlul cerut de legea din 1884 și de cea actuală din 1907, apoi urmează că el și-a pierdut orice drept de a fi înscris, — nu este în-

temeiată, de oarece, pedeoparte, nu există nici o deciziune de ștergere a sa din tablou din cauza condamnării sale pentru calomnie, ca astfel să fi pierdut cu desăvârșire dreptul de a mai profesa avocatura, iar pedealtăparte, legea din 1907, prin art. 1 alin. final, respectând drepturile câștigate, și Dimcea având acest drept câștigat încă din anul 1875, când a fost înscris la Vaslui, nimeni nu i-l mai poate ridica astăzi, fără a violă art. 1 alin. final din actuala lege a avocaților;

Având în vedere că, chiar dacă ar fi intervenit o deciziune de ștergere a lui Dimcea din tablou din cauza condamnării sale pentru calomnie, totuș această decizie neputând opri decât numai exercițiul dreptului de avocat, după cum eră spiritul legilor din 1864 și 1884, iar nicidecum dreptul în sine, urmează că exercițiul acestui drept reinviază îndată ce cauza oprirei a dispărut, așa că, chiar în această ipoteză, Dimcea are și trebuie să aibă dreptul a exercita și pe viitor profesiunea sa de avocat, cași cum n'ar fi fost nici o împedecare până acum, legiuitorul din 1907, găsind că delictul de calomnie nu este așa de grav ca să facă nedemn pe avocat de a-și mai exercita profesiunea;

Că, dar, pentru toate aceste considerațiuni, Curtea găsește că apelul făcut de avocații Leon Butter, Șt. Dumitrescu și A. Protopopescu este nefondat și urmează a-l respinge ca atare și a se confirma deciziunea apelată.

Pentru aceste motive, redactate de d-l prim-președinte D. G. Tăzlăoanu, respinge apelul.

Semnați: D. G. Tăzlăoanu, N. Dimitrescu, T. Istrati,
A. Bărsescu, T. Rădvan.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI PUTNA

SECȚIUNEA I.

Audiența dela 11 Decembrie 1909

Președinta d-lui Al. G. Negrescu, prim-președinte

Preotul Necoară Enache cu societatea forestieră «Anonima Română»

SECUESTRU ASIGURĂTOR. — ORDONAREA LUI PRIN ÎNCHEERE ÎN CAMERA DE CONSILIU. — OPOZIȚIUNE ÎN SENS DE CONTESTAȚIUNE. — ADMISIBILITATE. — ART. 104 PR. CIVILĂ.

DAUNE. — SECHESTRU ASIGURĂTOR. — DACĂ SIMPLA LUI APLICARE POATE CAUZA DAUNE. — DOVADĂ CĂ PARTEA LE-A AVUT ÎN REALITATE.

1° După art. 104 pr. civ., încheerile din camera de consiliu a tribunalului nu sunt susceptibile de opoziție, ci numai de apel la Curte. Când însă opoziția e făcută în sens de contestațiune fie de către un terțiu sau de însuș debitorul, ea este totdeauna admisibilă, întrucât nu pune în discuție titlul judecătoresc dat în camera de consiliu, ci numai executarea lui de către un agent judecătoresc.

2° Orce cerere de daune trebuie a fi dovedită. Simpla aplicare a unui sechestrul asigurător nu e de natură a aduce daune părții, dacă ea nu dovedește că le-a suferit în realitate.

Tribunalul,

Având în vedere opoziția făcută de preotul Necoară Enache prin petiția înregistrată la No. 24379 dela 11 Noembrie 1909 contra jurnalului acestei secțiuni No. 5420 din 6 Noembrie 1909, dat în camera de consiliu, prin care s'a incuviințat aplicarea unui sechestrul asigurător asupra materialului lemnos proprietatea numitului preot, jurnal ce a fost executat de fapt prin serviciul de portărei al acestui tribunal după cum se constată din procesul-verbal No. 4585 al portărelului C. Mihăilescu, aflat la dosarul cauzei;

Având în vedere incidentul ridicat din partea societăților Anonimă Română pentru industria forestieră din București, str. Doamnei No. 21 și The Putna Forests and saw mills Compagny din Londra, cu sediul secundar în Focșani, strada Liniștei No. 12, pentru inadmisibilitatea acestei opozițiuni, pe baza art. 104 proc. civ.;

Având în vedere și întâmpinările făcute contra acestei excepțiuni;

Considerând că jurnalul No. 5420 din 1909, prin care s'a ordonat punerea sechestrului asigurător, este dat în camera de consiliu, după simpla cerere a părții interesate de a-l obține; că, pentru obținerea sechestrului asigurător, legea de procedură civilă impune tribunalului a observa oarecari formalități menite a garanta pe partea adversă, fără cari tribunalele nu pot ordona aplicarea sechestrului asigurător; că, prin urmare, când tribunalul, în camera de consiliu, ordonă a se aplica un sechestrul asigurător sau refuză aplicarea unui asemenea sechestrul, el judecă afacerea după actele ce i se prezintă de parte, și încheerea ce o dă, pleacă din puterea de judecată ce o are tribunalul (din *jus dictio*), așa că nu mai este permis tribunalului să revină asupra încheerii luate;

Având în vedere și expunerea de motive a procedurii civile din 1900, care enumeră printre actele din camera de consiliu și sechestrele asigurătoare; că legiuitorul procedurii civile din 1900, a curmat, prin art. 104 din procedura civilă, marea nesiguranță ce eră în jurisprudența română, cu privire la căile de atac a încheerilor luate în camera de consiliu, — mai fiecare instanță judecătorească avea modul său de vedere în această chestiune, și ce e mai mult, aceeași instanță se pronunță în sensuri diferite, dacă nu în aceeași lună, dar în același an de sigur. Această stare dăunătoare și jurisprudenței și creditului, a încetat prin art. 104 din procedura civilă, care curmă controversa în sensul că încheerile din camera de consiliu a tribunalului nu sunt susceptibile de opoziție, ci numai de apel;

Având în vedere că motivele de opoziție ale preotului Necoară Enache sunt două, și anume: 1° incompetența (acest motiv, în fapt, este neexact, față cu art. 1 din regulamentul legii de organizare judecătorească, litera c, și cu art. 11 din aceeași lege); 2° inadmisibilitatea;

Considerând că ambele aceste motive pun în discuție

insuș jurnalul tribunalului prin care s'a ordonat sechestrul asigurător, adică titlul judecătoresc ce l-a căpătat partea adversă;

Considerând că, orcât ar fi de greșit acest titlu judecătoresc, el nu mai poate fi retractat pe calea opoziției de instanța dela care emană, singura cale de reformare este numai calea apelului, indicată de art. 104 pr. civ.;

Că, astfel fiind, fără a intra în fondul opoziției, tribunalul cată a respinge ca inadmisibilă opoziția preotului Nicoară Enache, de oarece ea vizează insuș titlul judecătoresc și nu modul de executare al acestui titlu, când opoziția preotului ar fi fără îndoială admisibilă în principiu, în sensul unei contestații la executarea titlului judecătoresc prin analogie cu opoziția în sensul de contestație la aplicarea sigiliilor în caz de deces (art. 666 pr. civ.);

Considerând că, a nu admite opoziția în sens de contestație din partea debitorilor la executarea jurnalelor date în camera de consiliu, adică opozițiile de formă și nu de fond, ar fi a decide că legiuitorul procedurii civile a înțeles să dea titlurilor ce emană dela instanțele judecătorești pe cale de procedură grațioasă, o putere mai mare decât acelorasi titluri, când ele se dau pe cale de procedură contencioasă; din momentul în care titlurile judecătorești obținute în procedura contencioasă sunt susceptibile de contestațiuni la urmăriri din partea debitorului pe motiv de formă, tot așa și titlurile judecătorești obținute pe cale grațioasă, trebuie să fie și sunt susceptibile de contestațiuni pe motivul de formă din partea debitorului.

Soluțiunea contrară duce la absurd, și exemplul următor lămurește chestiunea. Portărelul pune sechestrul asigurător și pe averea apărută de lege. Așa, legea de procedură civilă apără nutrețul vitelor pe timp de o lună de orice urmărire judecătorească; cu toate acestea, portărelul, prin o greșită interpretare a legii și a titlului judecătoresc, pune sub sechestrul asigurător o atare avere. Vitele deci trebuie să moară. În asemenea caz, opoziția în sens de contestație din partea debitorului la aplicarea sechestrului asigurător de către agentul de urmărire, este admisibilă în drept. Inutil a înmulți exemplele. Legea de procedură civilă nu a ridicat opoziția decât pentru motivul de fond, pentru încheerile date pe cale grațioasă, nu și pentru motiv de formă.

În ce privește opoziția aceluiaș preot, în calitate de procurator al fiului său Ion Necoară Enache, înregistrată la No. 24378 din 11 Noembrie 1909:

Având în vedere că preotul face dovadă cu acte în regulă, că mandantul său are cumpărate drepturi de pădure dela săteni cari au drepturi în indiviziune în muntele Nistorești;

Având în vedere că, pe materialul lemnos din muntele Nistorești, s'a aplicat de serviciul de portărei un sechestrul asigurător, pe temeiul aceluiaș jurnal, deci, s'a

pus sub sechestrul asigurător, de portărei, averea unui terțiu, și din procesul-verbal de aplicarea sechestrului asigurător, sub No. 4585, cu data de 10 Noembrie 1909, ora 1 p. m., se constată că la fața locului s'a atras atențiunea portărelului că lemnele ce se caută a se pune sub sechestrul asigurător, aflate în muntele Nistorești, nu sunt proprietatea preotului, față fiind și primarul comunei Nistorești, care a căutat a adevăra aceasta, și însăși părțile adverse au recunoscut aceasta, după cum rezultă din cele consemnate în zisul proces-verbal, și cu toate acestea s'a găsit de cuviință a se aplica sechestrul asigurător pe această avere, după cererea părții adverse;

Având în vedere că, în instanță, părțile adverse au declarat formal că nu se opun, în principiu, la admiterea acestei opozițiuni, de oarece ea provine din partea unui terțiu;

Având în vedere că, este indiferent dacă opoziția în sens de contestație este făcută de un terțiu sau de însuș debitorul, căci ea trebuie admisă totdeauna când nu pune în discuție titlul judecătoresc dat în camera de consiliu, ci numai executarea lui de către agentul judecătoresc;

Având în vedere că, prin această opoziție, în sens de contestație, se pune în discuție modul cum portărelul a înțeles să execute jurnalul tribunalului și cum l-a aplicat; că, în acest sens, contestația este admisibilă în principiu;

Având în vedere că, în fapt, portărelul a întins sensul jurnalului No. 5420 din 1909 dat în camera de consiliu, aplicând dispozițiile lui unui terțiu care nu eră vizat de acest jurnal și nici cererea de sechestrul asigurător făcută pe timbru de zece lei și înregistrată la No. 23671 din 6 Noembrie 1909 din partea Societăților Anonimă Română pentru industria forestieră și The Putna Forests, nu vizează decât pe preotul Necoară Enache; că, la fața locului, reprezentantul numitelor societăți și-a luat răspunderea extenziunii jurnalului făcând pe portărel să aplice un sechestrul asigurător pe o avere ce nu putea fi sechestrată, iar portărelul a greșit când a consimțit la această aplicare de sechestrul și de această greșală răspunde partea care a cerut pe răspunderea sa a se proceda cum s'a procedat;

Având în vedere că punerea unui sechestrul asigurător nu formează obiectul unui proces; un sechestrul asigurător nu e decât o măsură de asigurare în vederea unui proces principal pendent. Pentru a se obține un sechestrul asigurător, trebuie să fie deschis un litigiu principal, proces principal între părți nu este, deci dacă nu există proces principal nu poate fi un proces de accesiune cum e în speța de față, adică nu se poate obține un sechestrul asigurător care este o măsură pentru conservarea unor drepturi nereclamate.

Asupra cererii părților intime, de a dovedi în acest proces de accesiune că actele prezentate de Ion N. Enache sunt simulate;

Având în vedere că contestatorul Ion N. Enache în principal se opune la această cerere;

Considerând că dacă actele de care se servește numitul contestator și anume: contractele de arendare intervenite între el și Gheorghe Oțelaș, Alecu Oțelaș și alții sunt sau nu simulate, aceasta este o chestie de fond, care nu poate fi judecată decât în procesul principal, chiar pe cale de incident; nu poate fi însă judecată pe cale incidentală în un proces accesoriu, proces care nu poate să-și aibă rațiunea sa, fără existența procesului principal la care să se refere acest proces accesoriu;

Considerând că admitându-se discuțiunea simulațiunei în acest proces, această discuțiune ar avea drept rezultat prelungirea soluțiunei în o măsură eminamente urgentă pe care tribunalul nu o crede nici admisibilă în drept și nici justificată în fapt, în tot cazul jurisdicțiunea grațioasă este așa de urgentă, că ea trebuie să-și aibă cursul său chiar în vacanțele mici (art. 197 din legea de organizare judecătorească);

Că, prin urmare, excepțiunea simulațiunei actelor urmează a fi respinsă ca neadmisibilă în acest proces accesoriu putând fi ridicată bine înțeles în procesul principal chiar pe cale de incident;

Având în vedere că admitându-se opoziția în sens de contestație din partea tânărului Necoară, executarea provizorie în asemenea caz urmează a fi admisă cu privire la această contestație.

Asupra daunelor cerute de preotul Necoară Enache pentru mandatele său Ion N. Enache:

Având în vedere că orice cerere de daune trebuie dovedită; că în specie nu s'a dovedit cu nimic daunele, căci simpla aplicare a unui sechestru asigurător nu e de natură a aduce daune părții, dacă ea nu le dovedește în realitate, și partea nu a dovedit cu nimic că are lucrători cari au fost plătiți și nu au lucrat; nu a dovedit comenzile ce le-a avut și pe care nu le-a putut executa, nu a dovedit că din cauza acestui sechestru a avut vre'o acțiune sau cel puțin vre'o somațiune de predare, cu un cuvânt nici o dovadă nu s'a adus pentru justificarea daunelor, așa că ele urmează a fi respinse ca nedovedite, oșebit că aceste daune pot fi respinse și pe motiv de formă neputându-se forma în instanță o cerere de daune în un proces accesoriu, ci numai în un proces principal.

Asupra cheltuelilor de judecată:

Având în vedere că respingându-se opoziția preotului Necoară Enache, el urmează a fi obligat la cheltueli de judecată către ambele părți adverse în părți egale, și suma cheltuelilor tribunalul o fixează la 200 lei, adică câte 100 lei de fiecare parte adversă.

În ce privește opoziția în sens de contestație făcută în numele lui Ion N. Enache:

Având în vedere că aci societățile pierd procesul, ele urmează a fi obligate în solidar la suma de 200 lei apreciată de tribunal către Ion Necoară Enache.

Pentru aceste motive, redactate de d-l prim-președinte Al. G. Negrescu, respinge.

Semnați: A. Negrescu, G. Cristof, G. Marosin

JURISPRUDENȚA STRAINA

CURTEA DE CASAȚIUNE DIN BELGIA

— 17 Iunie 1908 —

ZIAR SAU REVISTĂ PERIODICĂ. — CRITICA UNEI CĂRȚI. — DREPTUL DE RĂSPUNS AL AUTORULUI. — INADMISIBILITATE. — ART. 193 C. PENAL ROMÂN.

Autorul unei scrieri, care o trimete în unul sau mai multe exemplare unui ziar, pentru ca să se dea seama de ea (*pour compte rendu*), se supune criticei serioase și cuviincioase a acestui ziar, și nu poate uză de dreptul de răspuns ce-i acordă art. 193 din codul penal, atunci când darea de seamă a operei sale nu cuprinde nici un atac personal.

Observație.— Persoana citată direct sau indirect într-o revistă periodică, este în drept a răspunde și a se apăra în coloanele acelei reviste, sub pedeapsă pentru girantul sau editorul ei de a fi condamnat la amendă pentru refuz de serviciu datorit legalmente, dacă nu publică acel răspuns în termenul statornicit de art. 193 C. penal.

Se naște însă întrebarea: acest text este el aplicabil atunci când însăși persoana citată în critica făcută de o revistă periodică, a solicitat această critică? Tribunalul din Bruxelles și Curtea de casație din Belgia au admis, cu drept cuvânt, atât astăzi cât și altă dată negativă, în interesul criticei operilor literare și artistice, și spre a apăra aceste critice contra susceptibilităților, câteodată exagerate a autorilor. (Vezi Sirey, 87. 4. 16 și Sirey, 88. 4. 13). Vezi în acelaș sens Trib. Paris și C. Douai, Sirey, 47. 2. 508 și Sirey, 78. 2. 288.

Această soluție ni se pare juridică, și admisibilă și la noi, întrucât dreptul de a răspunde, consacrat prin art. 193 din codul penal, nu poate, raționalmente vorbind, să aparție decât acelor cari au fost numiți într-o revistă periodică fără consimțământul lor, iar nu și acelor cari au consimțit a fi numiți, atunci mai ales când critica operei lor este obiectivă, și nu întrece marginele unei critice imparțiale și serioase.

Aceeaș soluție a fost admisă și atunci când critica n'a fost provocată de însuș autorul, și aceasta sub cuvânt că un articol critic nu are de obiect persoana autorului, ci opera lui. Cpr. în acest sens, C. Paris, Sirey, 36. 2. 287; Sirey, 45. 2. 308. Vezi și Fabrequettes, *Tr. des infractions de la parole, de l'écriture et de la presse*, I, 421. Această teorie a fost însă condamnată de către Curtea de casație din Franța (Sirey, 46. 1. 209), și această din urmă soluție a fost admisă și de Curtea din Orléans, ca instanță de trimetere (Sirey, 46. 2. 332).

Am crezut util de a semnală și analiză în puține cuvinte jurisprudența străină asupra acestei interesante chestiuni, pentru că ea se poate înfățișa și la noi, textul nostru fiind identic cu acel al art. 13 din legea franceză delă 29 Iulie 1881.

D. ALEXANDRESCO